

MAGYAR NYELV

a 8. évfolyamosok számára

MNy2

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

2019. január 24.

**A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra
a megadott pontszámok adhatók.**

**A pontszámok részekre bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van.
A helyesírási és/vagy másolási hibákat javítjuk, de csak akkor vonunk le miattuk
pontot, ha arra a javítási-értékelési útmutatóban erre külön utalás van.**

A helyesírás értékelésénél A magyar helyesírás szabályai c. kiadvány (Akadémiai Kiadó) 12. kiadása szerinti helyesírást kell elfogadni.

1. a) A) pl. csa(ta), pa(ta), lis(ta), pos(ta), bal(ta) *1 pont*
B) pl. (ta)pad, (ta)gad, (ta)nít, (ta)nul, (ta)pos, (ta)paszt

A megoldások csak akkor fogadhatók el, ha megfelelnek a szótagolás szabályainak (tehát helytelen megoldás pl. a talpal), a megalkotott szó két szótagos, és megfelel a megadott szófajnak.

Az ígék esetében a raggal, jellel ellátott szavakat is el kell fogadni (pl. tanulj).

A megadottakon kívül bármely helyes válasz elfogadható.

A pont csak akkor adható meg, ha mindkét válasz helyes.

A megoldások csak akkor fogadhatók el, ha a helyes válaszok mellett nem szerepel helytelen.

A válaszokat akkor is el kell fogadni, ha tanuló nagybetűvel írta a szavakat.

2. a) A) vés (esetleg: lövé) *1 pont*
B) övé
C) és (esetleg: s)

A pont csak akkor adható meg, ha mindhárom válasz helyes.

A megoldások csak akkor fogadhatók el, ha a helyes válaszok mellett nem szerepel helytelen.

Minden más válasz akkor fogadható el, ha az egynyelvű szótárral igazolható.

3. a) Ami a szívéen, az a száján. D, F *1 pont*
b) Megalszik a tej a szájában. C, G *1 pont*
c) A fogához veri a garast. B, H *1 pont*

A pont csak akkor adható meg, ha mindkét válaszelem helyes.

A megoldások csak akkor fogadhatók el, ha a helyes válaszok mellett nem szerepel helytelen.

4. a) A) igekötő *4 pont*
B) főnévi igenév
C) ragos melléknév
D) befejezett melléknévi igenév

Minden helyes válasz 1 pont.

A válaszok akkor is elfogadhatóak, ha a tanuló nem karikázással, hanem más, de egyértelmű módon (például aláhúzással) jelölte a szavakat.

- b) A) kell *4 pont*
B) feladott
C) (meg) tanulnom
D) alaposan

Minden helyes válasz 1 pont. A megoldások csak akkor fogadhatók el, ha a helyes válaszok mellett nem szerepel helytelen.

5. a) A) taxi 3 pont
 B) vicc
 C) pincér
 D) érdeklődő
 E) bankár

5 jó válasz: 3 pont
 4 jó válasz: 2 pont
 3 jó válasz: 1 pont
 0–2 jó válasz: 0 pont

6. a) 2 1 pont
 b) 1 1 pont
 c) x 1 pont
 d) 1 1 pont
 e) 2 1 pont
 f) x 1 pont

A megoldások csak akkor fogadhatók el, ha a helyes válasz mellett nem szerepel helytelen.

7. a) B 1 pont
 b) D 1 pont
 c) A 1 pont

A megoldások csak akkor fogadhatók el, ha a helyes válasz mellett nem szerepel helytelen.

8. a) átal: át, keresztül 1 pont
 amihelyt: amikor (mikor), amint, ahogy, mihelyt
 magasztal: pl. dicsér vagy csodál vagy dicsőít vagy körülrajong

A pont csak akkor adható meg, ha mindhárom válaszelem helyes.
 Minden más válasz akkor fogadható el, ha a szó megléte egynyelvű szótárral igazolható,
 jelentése alapján beleillik a vers szövegekörnyezetébe.

- b) Aláhúzva (és más nem): 1 pont
 metafora

A válasz akkor is elfogadható, ha a tanuló nem aláhúzással, hanem más, de egyértelmű
 módon (például karikázással) jelölte a választ.

- c) Nyáron, amikor a patakon könnyen át tudnak kelni. 1 pont

Minden másképpen megfogalmazott, de tartalmában helyes választ el kell fogadni.
 A megoldás csak akkor fogadható el, ha mindkét kérdésre (mikor, miért) válaszol.

- d) A patak 1 pont

- e) Aláhúzva (és más nem): 1 pont
A versben az egymással rímelő sorok azonos ritmusúak.

A válasz akkor is elfogadható, ha a tanuló nem aláhúzással, hanem más, de egyértelmű
 módon (például karikázással) jelölte a választ.

9. a) Bekarikázva (és más nem): 3 pont
A) HAMIS
B) IGAZ
C) IGAZ
Minden helyes válasz 1 pont.
- b) A) Mert ez női név *vagy* mert fiú nem kaphat lánynevet *vagy* mert ez nálunk női név. 3 pont
B) Mert nem kiejtés szerint van írva *vagy* mert eltér a magyar kiejtéstől *vagy* mert eltér a kiejtésnek megfelelő magyar helyesírástól.
C) Mert márkanevek *vagy* ezek autómárkák *vagy* márkanév nem lehet keresztnév.
Minden helyes válasz 1 pont.
Minden más, tartalmában helyes választ el kell fogadni.
- c) Mert nincs ilyen nevű szent *vagy* mert nem élt ilyen nevű (védő)szent *vagy* ennek a névnek nincs egyházi hagyománya. 1 pont
Minden, tartalmilag helyes választ el kell fogadni.
- d) Minden olyan választ el kell fogadni, amelyik megfogalmazza, hogy nem a gyerek választja a nevét, pedig neki kell együtt élnie a nevével. 1 pont
Tehát pl.: A szülők nem gondolják, hogy a név miatt csúfolhatják a gyereket. *vagy* Ami egy kisgyerek számára kedveskedő név, felnőttek már nem biztos, hogy megfelelő. *vagy* A család- és keresztnév együtt kellemetlen hangzású vagy jelentésű is lehet.
Minden, tartalmában helyes választ el kell fogadni.
- e) A) 5. 2 pont
B) 1.
C) 6.

3 jó válasz 2 pont
2 jó válasz 1 pont
0–1 jó válasz 0 pont
10. a) Tartalom 3 pont
3 pont, ha a fogalmazás megfelel a megadott témának, és a bemutatott 2-2 különböző érve helytálló, és a terjedelem eléri a 4 mondatot.
2 pont, ha a fogalmazás megfelel a témának, de csak két-három érve van, illetve fogadható el, és a terjedelem eléri a 4 mondatot.
1 pont, ha a megadott témának megfelel ugyan, de nem hoz érveket vagy csak egyet a megadott szempontokkal kapcsolatban, és a terjedelem eléri a 4 mondatot.
0 pont, ha nem felel meg a megadott témának, tartalmatlan, semmitmondó a fogalmazás, vagy a terjedelem nem éri el a 4 mondatot.
A pontszám nem függhet a tanuló véleményétől.
-

- b) A szöveg szerkezete 3 pont
3 pont, ha a szöveg kerek, egész, lezárt; formailag is tagolt; logikusan szerkesztett, és a szöveg eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).
2 pont, ha a fenti szempontok közül valamelyik nem érvényesül maradéktalanul, például hiányzik vagy szervesen a befejezés, aránytalan a bevezetés vagy a befejezés, de eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).
1 pont, ha az első pontban megadottak közül kettő nem teljesül, de a terjedelmet eléri a 4 mondatot.
0 pont, ha a fogalmazás nem éri el a 4 mondatot, vagy ha szövegnek nem minősíthető, összefüggéstelen mondatokból áll.
- c) Stílusa, szóhasználata megfelel a témának, a köznyelvi normának, nyelvhelyességi szempontból kifogástalan, és eléri a megadott terjedelmet (10 mondat). 1 pont
- d) Helyesírás 2 pont
2 pont: legfeljebb 2 ékezet tévesztése az a-á és az e-é esetében, és legfeljebb 2 központoszási hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központoszási hibáit), és eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).
1 pont: eléri a megadott terjedelmet (10 mondat), és **legfeljebb 2 hibatípus** előfordulása az alábbi hibatípusok közül:
– kettőnél több ékezet tévesztése (az a-á vagy az e-é esetében);
– 3–5 központoszási hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központoszási hibáit);
– egy hiba a magánhangzók időtartamának tévesztése terén;
– egy hiba az egybeírás-különírás terén, kivéve az igekötős igék, a névutós névszók és a tagadószo helytelen írását, mivel ilyen hiba esetén nem adható pont.
0 pont: a felsoroltaknál több és/vagy súlyosabb hiba esetén, vagy ha a szöveg nem éri el a 10 mondatot.
- e) Külalak, íráskép 1 pont
1 pont adható, ha a dolgozat külalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatóak, az ékezethasználata egyértelmű, nem használja a kereten túli („margón kívüli”) területet, és a szöveg terjedelme eléri a 4 mondatot.
Nem jár pont, ha az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználata, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthetőek, zavarosak, nem esztétikusak, elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre, vagy ha a szöveg terjedelme nem éri el a 4 mondatot.
- a)–e) A 4-nél kevesebb mondatból álló fogalmazás esetében a feladat összes itemére 0 pontot kell adni.
-